

Arbete och Hälsa 2006:15

Införande av systematiskt arbetsmiljöarbete på träföretag – utvärdering av en metod, dess resultat och påverkan på arbetets attraktivitet

Ann Hedlund och Bengt Pontén

Träföretag i Dalarna förväntade sig att ett förbättrat och systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) leder till attraktivare och bättre arbete, vilket i sin tur leder till förbättrad rekrytering av personal. Fem träföretag valde att delta i ett projekt där SAM infördes med en utvecklad metod kallad TräSAM. Projektet innehöll tre delar - genomförande av SAM, konsultstöd och revision. TräSAM-metoden bestod av ett utbildningsprogram som involverade alla anställda på företaget.

Det övergripande syftet var att praktiskt prova och utvärdera TräSAM-metoden, samt att undersöka hur arbetets attraktivitet förändrats.

I projektet ingick företag som tillverkade dörrar (25 anställda), hus (22), kökssnickerier (16) och träkomponenter (22) samt ett sågverk (90). Enkäter, deltagande och intervjuer i kombination med litteraturstudier användes för att utvärdera TräSAM. Samtliga anställda på företagen deltog i utvärderingen. Utvärderingen gjordes med avseende på process (metodens styrkor och svagheter), resultat och effekt, med utgångspunkt i företagens och deras personals behov.

TräSAM-metoden innehåller till stor del de framgångsfaktorer som tidigare forskning identifierat för fungerande SAM i småföretag. Därtill har metoden motivations- och engagemangsskapande egenskaper.

Metodens förtjänster är främst att företagen själva stegvis inför SAM, som ett lagarbete, med stöd av arbetsmiljöintermediärer.

TräSAM-metoden har visat sig kunna genomföras på små företag som är beredda att avsätta de resurser som krävs för metodens genomförande.

Arbetena blev attraktivare enligt de anställda på alla företag som deltog i TräSAM. Många kvaliteter i ett Attraktivt Arbete ökade signifikant, enligt personalen på fyra av de fem företagen. Såväl arbetsförhållanden, arbetsinnehåll som arbetstillfredsställelse ökade.

Ett attraktivt arbete bidrar till att behålla, engagera och attrahera personal. Utvärderingen visar att genomförandet av TräSAM har bidragit till att öka arbetets attraktivitet. Ett företags önskan att erbjuda attraktiva arbeten kan alltså vara motiverande till att införa SAM. En väl genomförd implementering och ett fungerande SAM kan därmed också förbättra rekryteringen av personal.